

[Grethe Philip.]

Som helhed er studierne blevet for lange. Der må skabes mulighed for, at en del af studenterne kan afslutte studiet på kortere tid, hvis studiet tilrettelægges mere direkte med sigte på senere beskæftigelse. Og så bør der naturligvis være mulighed for længere studier og overbygninger på studiet for de studenter, der skal ud i et mere videnskabeligt betonet arbejde.

En del af universitetslærerne er inde på disse tanker, men andre er endnu meget træge. Det er særlig denne træghed, man må frygte, og den magt, der i øjeblikket ligger hos blot en enkelt lærer til at forhindre eller i hvert fald forhale en tilpasning af uddannelsen; man kan jo nok spørge sig selv, om det virkelig er rimeligt. Kan der ikke sættes lidt mere skub i overvejelserne og navnlig i realiseringen af planer? Den uro, vi i dag ser blandt studenterne, er jo netop i høj grad udsprunget af et berettiget og for-tjenstfuldt ønske om at gøre studierne bedre, mere rationelle, bedre tilrettelagt. Jeg har med stor glæde bemærket rektor Mogens Fogs stilling til studenternes aktion, hans store åbenhed og hans vilje til både at lytte til studenterne og at lade sig påvirke af deres argumentation, selv om den også af og til er fremsat noget pågående og noget støjende.

Kan vi gøre studierne kortere gennem en bedre tilrettelæggelse, vil der måske også blive bedre muligheder for forskningen. Forskning og universitetsuddannelse er uløseligt knyttet sammen, og den voldsomme studentertilgang med dertil hørende krav om mere undervisning har ikke kunnet undgå at gøre indhug i den tid og i de muligheder, der har været for forskning. Det er en farlig udvikling og en udvikling, som vi må bremse. I overvejelserne om behovet for universitetspladser bør vi også overveje, om vi ikke kunne lette presset noget ved at udvide mulighederne for at få en kortere faglig uddannelse. Jeg tænker specielt på uddannelserne uden for det akademiske område. Der er noget helt irrationelt i, at man lukker af for tilgangen af elever til kortere studier og derved leder en del af dem over på de samfundsmæssigt set langt mere kostbare universitetsstudier, der i forvejen er ved at blive kvalt i tilgang.

Det tidligere nedsatte folketingsudvalg

foretog i efteråret nogle interessante rejser til nye universiteter i Tyskland, Frankrig og de andre nordiske lande. Overalt ser det ud til, at de kæmper med de samme problemer, med en overvældende tilgang af studenter, med mangel på plads og mangel på lærere, og at de er inde i overvejelser om strukturændringer i den højere undervisning. Det er de problemer, vi også arbejder med herhjemme, og som vi gerne hurtigt skulle komme i gang med at løse, i hvert fald få en bedre ordening på. Vi må nu skabe de økonomiske rammer for en betydelig udbygning af vore universiteter. Det radikale venstre vil gå meget positivt til opgaven.

Morten Lange: Da jeg så dette lovforslag, som vi har til diskussion her, fik jeg det indtryk, at undervisningsministeren kun kunne have én mening med at fremsætte det, nemlig at han ville gøre nar af folketinget. Ganske enkelt. Hvis der er noget, der har været fremført med kraft og styrke i universitetssager netop fra folketinget, så har det været, at man ønskede planlægningen af universitetsudbygningen ført igennem. Hver eneste diskussion har mundet ud i det; det har medført nedsættelse af dertil egnede planlægningsorganer, som har arbejdet efter omstændighederne, håber jeg, nogenlunde hæderligt og fornuftigt, men det er meget sjældent, at der har været så stor kraftmæssig klarhed i folketingets specificerede ønsker på et specielt område som netop på dette. Derfor må jeg sige, at det er meget, meget påfaldende, at det forslag, der nu foreligger, fuldstændig ignorerer en hvilken som helst universitetsplanlægning i Danmark. Det kan jo ikke være, fordi ministeren ikke kender tingene. I bemærkningerne til lovforslaget er der med omhu refereret de forskellige indstillinger og det grundlag, de hviler på, og jeg kan da i en parentes tilføje, at jeg tror, at de tal, som planlægningsrådet har arbejdet med, er aldeles undervurderet. Når man ser på væksten i universitetsuddannelsen i andre lande, så tror jeg, vi blot har fortsat en for langsom stigningstakt, men det gør jo ikke kravet om planlægning mindre skarpt.

Men altså, ministeren har kendt dette materiale — og det er jo i øvrigt også velkendt for os andre — og så ville man jo tro, at når der kommer et forslag frem, der så